

Sygn. akt IV U 718/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Barbara Kokoryn
Protokolant:	st. sekr. sądowy Danuta Zakrzewska

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 r. w O.

sprawy J. S. (1)

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

o ustalenie stopnia niepełnosprawności

na skutek odwołania J. S. (1)

od orzeczenia Wojewódzkiego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

z dnia 31 lipca 2015 r. nr (...)

zmienia zaskarżone orzeczenie i ustala, że odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości.

sygn. akt. IVU 718/15

UZASADNIENIE

Orzeczeniem Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności przy Wojewodzie (...) w E. z dnia 31 lipca 2015r. zaliczono J. S. (1) do lekkiego stopnia niepełnosprawności z powodu schorzenia oznaczonego symbolem (...) na stałe.

Z powyższym orzeczeniem nie zgodził się odwołujący wnosząc o zaliczenie go do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności i wydanie karty parkingowej.

Na rozprawie pełnomocnik odwołującego wniósł o zmianę stopnia niepełnosprawności z lekkiego na umiarkowany z symbolu (...), gdyż odwołujący ledwo wstaje.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny :

J. S. (1) jest z zawodu technikiem instalacji sanitarnych, ostatnio pracował jako hydraulik. Obecnie od 7lat nie pracuje (utrzymuje się z renty). Od kilkunastu lat J. S. (1) skarży się na bóle całego kręgosłupa, w tym szyjnego i L-S promieniujące do prawej kończyny dolnej oraz prawego stawu barkowego. Od kilkunastu lat ma problemy z biodrami,

leczone operacyjnie z dobrym efektem, jednocześnie z wydłużeniem kończyny dolnej lewej o 2 cm. Z powodu w/w dolegliwości badany i leczony kilkakrotnie w (...). Nie był hospitalizowany ani rehabilitowany sanatoryjnie Ostatnia rehabilitacja ambulatoryjna w 2012r. (bezsporne)

J. S. (1) jest osobą niepełnosprawną w stopniu lekkim z powodu schorzeń oznaczonych symbolami 05-R na stałe. (dowód: dokumentacja medyczna na k.14-19, opinie biegłych z k.23-27, 36-38,54-56 oraz dokumentów w aktach Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o (...))

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie, ale tylko w niewielkiej części.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776 z późn. zm., obecnie tj. Dz.U. z 2011r., nr 127, poz. 721) w art. 3 ust 1 ustala trzy stopnie niepełnosprawności: znaczny, umiarkowany i lekki. Kryteria oceny niepełnosprawności określa zaś Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. (Dz. U. z dn. 1.03.2002 r. z późn. zm).

Zgodnie z art. 4 ust. 2. cyt. ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu: niezdolną do pracy lub zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych, zaś do lekkiego stopnia niepełnosprawności zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania w pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną zdolnością psychiczną i fizyczną lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Zgodnie z § 32 ust. 4 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. Nr. 139, poz. 1328 z późn. zm., obecnie j.t. Dz.U. z 2015r., poz. 1110) ustanowiona została zasada, że orzeczenie może zawierać nie więcej niż 3 symbole schorzeń, które w porównywalnym stopniu wpływają na zaburzenie funkcji organizmu. Zatem odwołujący może mieć ustalany odrębny stopień niepełnosprawności oraz odrębny katalog wskazań do ulg i uprawnień dla różnych schorzeń objętych maksymalnie trzema symbolami opisanymi w ust. 2 tego przepisu, tak, aby zostały opisane w sposób możliwie najdokładniejszy zaburzenia powodujące niepełnosprawność odwołującej i przysługujące jej z tego tytułu uprawnienia.

Wojewódzki Zespół Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w orzeczeniu z dnia 23 czerwca 2015r. nr (...) (...), uchylił w orzeczenie Powiatowego Zespołu Do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zaliczające odwołującego do lekkiego stopnia niepełnosprawności z symbolu 05-R, z jednoczesnym stwierdzeniem, że odwołujący cierpi na schorzenia o symbolu 05-R, niepełnosprawność istnieje od 51 go roku życia, a ustalony stopień od dnia 08.04.2015r., a odwołujący z całego katalogu wskazań wymaga jedynie konieczności zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne.

Podkreślić należy, że uprawnienia z art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy- Prawo o ruchu drogowym przysługują osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Stwierdzenie uprawnienia osoby zaliczonej do znacznego stopnia niepełnosprawności z art. 8 ust. 3a pkt 1 ustawy- Prawo o ruchu drogowym po zmianach, które weszły w życie w dniu 1 lipca 2014r. nie jest uzależnione od symbolu przyczyny niepełnosprawności, ale od tego, czy osoba z niepełnosprawnością ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Zaliczenie do znacznego stopnia niepełnosprawności nie jest tożsame ze znacznymi ograniczeniami w samodzielnym poruszaniu się.

Skarżący nie zgadzał się z orzeczeniem Wojewódzkiego Zespołu ds. Niepełnosprawności w O. (zapadłym po cyt. zmianach w przepisach), w którym został zaliczony do lekkiego stopnia niepełnosprawności na stałe i otrzymał wskazania podane w orzeczeniu oraz zażądał zmiany w zakresie symbolu 05-R, żądał zaliczenia do stopnia

niepełnosprawności umiarkowanego oraz o przywrócenie mu karty parkingowej. Wskazywał na różne dolegliwości. Nie przyznano odwołującemu uprawnień do karty parkingowej w zaskarżonym orzeczeniu, przedmiotem zatem sporu w sprawie była także ocena schorzeń pod kątem stopnia nasilenia dolegliwości narządu ruchu.

Wobec tak zakreślonego przedmiotu odwołania, Sąd oparł swoje stanowisko w sprawie na analizie dokumentacji lekarskiej oraz opiniach biegłych z zakresu neurologii i ortopedii (k. 14-19 k.23-27, 36-38, 54-56). Sąd wziął pod uwagę podane przez odwołującego schorzenia.

Ocena w tym zakresie wymagała wiadomości specjalnych i w związku z tym zgodnie z art. 278 k.p.c. Sąd Rejonowy zobowiązany był do dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego. Biegły ortopeda i neurolog po zbadaniu odwołującego i zapoznaniu się z całą dokumentacją podnieśli, że niewątpliwie odwołujący cierpi na schorzenia narządu ruchu 05-R, uzasadniające przyznanie lekkiego stopnia niepełnosprawności.

Biegły ortopeda wskazał na chód wydolny, naprzemienny, z niewielkim utykaniem na kdl, na palcach i piętach utrudniony. Kończyny symetryczne, siła mięśniowa symetryczna, manualnie sprawny, kręgosłup TH prawidłowy, spłylenie lordozy szyjnej i lędźwiowej, wzmożenie napięcia mięśni przykręgosłupowych w odcinku C i L, objawy rozciągowe ujemne, ruchy kręgosłupa L-S ograniczone w niewielkim stopniu, objaw szczytowy ujemny, objaw Lesegue'a ujemny, kończyny lewa dłuższa o 2 cm, ale ruch bioder 0-100 stopni zgięcia, rotacja zewnętrzna 40 stopni zachowana, odwodzenie do 50 stopni. Biegły na podstawie dokumentacji medycznej wykazał, że są niewielkie zmiany zwyrodnieniowe barku i zmiany zwyrodnieniowe oraz zwężenie przestrzeni między C3-C7.

Istotne były przede wszystkim ustalenia na podstawie dokumentacji i szczegółowego badania, biegłej neurolog, która stwierdziła w obu opiniach, że nerwy czaszkowe pozostają bez zmian, kończyny górne z prawidłowymi siłą i napięciem mięśniowym oraz odruchami z kończyn górnych (+),(=), bez zaburzeń czucia powierzchniowego. Biegła stwierdziła, że kończyny dolne mają prawidłowe siłę i napięcie mięśniowe z objawami rozciągowymi obustronnie(-), OK (+),(=), OAL(+), OAP nie wywołano, co ciekawe badany zmiennie podawał zaburzenia czucia. Biegła wskazała, że długość lewej kończyny dolnej wynosi o 2 cm więcej. Przy badaniu, biegła ustaliła, że chód odwołującego jest wydolny (badany nieco utyka), bez przyrządów ortopedycznych. Próby zbornościowe były prawidłowe oraz próba Romberga prawidłowa. Ruchomość kręgosłupa szyjnego ustalona jako prawidłowa z ograniczeniem ruchomości kręgosłupa L-S (p-p 15 cm) i napięciem mięśni przykręgosłupowych okolicy L-S symetrycznie nieco wzmożonym po lewej. Biegła podkreśliła, że ruchomość stawów biodrowych - zgięcie 100 stopni. W dokumentacji rtg kręgosłupa L-S uwidocznione są: zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne, a w rtg kręgosłupa szyjnego: zmiany zwyrodnieniowo-dyskopatyczne, odwołujący nie przedstawił innych badań radiologicznych.

Przypominając, że artykuł 6 b ust. 3 pkt 9 ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2011r., nr 127, poz. 721, z późn. zm.) określa warunki spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.), należy podkreślić, że w przypadku osób niepełnosprawnych zaliczonych do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności spełnienie wymienionych przesłanek może zostać stwierdzone jedynie w przypadku ustalenia przyczyny niepełnosprawności oznaczonej symbolem 04-O (choroby narządu wzroku), 05-R (upośledzenie narządu ruchu) lub 10-N (choroba neurologiczna). Bezspornym było, że odwołujący cierpi na choroby z symbolu 05-R.

Na podstawie wydanego przez zespół orzekania, m.in. orzeczenia o stopniu niepełnosprawności i orzeczenia o wskazaniach do ulg i uprawnień wraz za wskazaniem rodzaju niepełnosprawności, o których mowa w art. 6b ust. 3 pkt 9 ustawy, karta parkingowa jest wydawana na podstawie art. z dnia 8 ust 5 c ustawy z dnia 20.06.1997r. prawo o ruchu drogowym na okres nie dłuższy niż 5 lat. Dotychczasowe karty parkingowe zachowały ważność do czerwca 2014r. Od dnia 01.07.2014r. ponownie oceniane są uprawnienia poszczególnych niepełnosprawnych w tym zakresie.

Przepis art. 8 ust. 3a cyt. ustawy wskazuje, że kartę parkingową wydaje się osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności mającej znaczenie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Przepis ten powinien być wykładany jednocześnie z § 5 ust 2 w zw. z § 30 i 32 ust.

1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15.07.2003r., w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz.U. nr 139, poz. 1328, z późn. zm.- jt. z 2015r., poz.1110), które wskazują, że zmiany pourazowe są oceniane w zależności od stopnia uszkodzenia i możliwości kompensacji podczas samodzielnego poruszania się i przemieszczania.

W świetle zebranego materiału dowodowego należy stwierdzić, że odwołujący nie spełnia przesłanek z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20.06.1997r. prawo o ruchu drogowym. W ocenie biegłych brak jest podstaw do stwierdzenia, iż schorzenia odwołującego uniemożliwiają mu samodzielne poruszanie się w stopniu znacznym.

Podczas rozstrzygania Sąd oparł się na treści opinii, gdyż badania i analizy stanu zdrowia odwołującego wprost wskazują na wysnute przez biegłych wnioski. Sąd nie dysponuje wiadomościami specjalnymi, które posiadają biegli. Zgodnie zaś z utrwalonym w tej mierze poglądem Sądu Najwyższego - opinie biegłych lekarzy mogą być oceniane przez Sąd wyłącznie przez pryzmat ich zgodności z zasadami logicznego myślenia, doświadczenia życiowego oraz wiedzy powszechnej, wystarczające dla uznania bądź nie uznania opinii biegłego za przekonującą (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2005 r., II CK 572/04, Lex nr 151656).

Opinie są precyzyjne i wyczerpująco analizują przedstawione zagadnienie, Są skonstruowane logicznie i spójnie. Opinie są pełne oraz jasne, gdyż zawierają logiczne uzasadnienie wniosków końcowych. Nie zmienia tej oceny fakt złożenia przez odwołującego zastrzeżeń do opinii. Odwołujący podnosił, że opinie są niekompletne, jednak wbrew jego stanowisku, zostały wydane po dokładnym przebadaniu odwołującego(o czym świadczy ww. opis) oraz w oparciu o dołączone dokumenty. Nie są nielogiczne. Biegły posiada długoletnie doświadczenie związane z wydawaniem opinii, pozostałe zatem argumenty odwołującego, w tym dotyczące konieczności powoływania piśmiennictwa medycznego są rodzajem polemiki, zawierającej niewłaściwe sformułowania oceniające.

Mając na uwadze powyższe, w oparciu o treść art. 477⁽¹⁴⁾ § 1 i 2 k.p.c. Sąd uznał, iż są podstawy do zmiany zaskarżonej decyzji tylko w ograniczonym zakresie. Skoro w orzeczeniu PZON i WZON był wskazany otwarty rynek pracy, to Sąd po poparciu opinii biegłych doszedł do przekonania, że należy zmienić zaskarżone orzeczenia i wskazać, że odwołujący wymaga odpowiedniego zatrudnienia uwzględniającego psychofizyczne możliwości.

Sąd zatem nie zmienił zaskarżonego orzeczenia w tym zakresie, że odwołujący spełnia przesłanki z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997r. prawo o ruchu drogowym (Dz.U. Nr 98, poz. 602, z późn. zm.) w ramach schorzeń o symbolu 05-R. Wobec powyższego Sąd oddalił odwołanie jak w sentencji wyroku.

SSR Barbara Kokoryn